

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЗІОЛОГІЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ТА
ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ КІНЕЗИОЛОГІЇ»**

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Шифр та назва спеціальності	227 «Терапія та реабілітація»
Спеціалізація	227.01 Фізична терапія
Назва освітньо-професійної програми	«Терапія та реабілітація»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Кафедра	Кафедра реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Обов'язкова
Форма навчання	Очна (денна)

Викладачі

Прізвище, ім'я, по батькові	¹ Губенко Віталій Павлович ² Куртян Тетяна Володимирівна ³ Оправхата Людмила Миколаївна
Посада	¹ Професор кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини ² Доцент кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини ³ Асистент кафедри реабілітаційної медицини, фізичної терапії та спортивної медицини

Науковий ступінь, вчене звання	¹ Доктор медичних наук, професор ² Кандидат медичних наук, доцент ³ Магістр фізичної реабілітації
Електронна адреса	¹ vitaliygubenko@gmail.com ² kurtyan3180@gmail.com ³ opravhatal@gmail.com
Телефон	¹ +380936843669 ² +380506734802 ³ +380930352858
Посилання на профіль викладача	¹ https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=list_works&hl=en&hl=en&user=cV8VSR0AAAAJ ² https://orcid.org/0000-0001-5742-6086 ³ https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=6AfiqcEAAAAJ&view_op=list_works&authuser=1&gmla=ALUCkoVGEDqzokRVy5jwH5TynvfeI6mljt_sNFz1RmRPKeVvUB7SsFiFz8dWA7Lg6JDU3FcJTT45cQ1A5JjtgJdITgH1R8LF5la9-3-cfcjPw
Консультації	¹ Понеділок, середа, п'ятниця 9:00-14:00 ² Вівторок, четвер 12:00-16:00 ³ Понеділок, вівторок, четвер 9:00-12:00

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	<i>Предметом вивчення</i> та удосконалення знань сучасних стандартів «Терапія та реабілітація» для комплексного розуміння системи надання реабілітаційних послуг для високопрофесійного та мультидисциплінарного повернення пацієнтів до активності та участі життєдіяльності методами фізичної терапії, покращення якості життя.
Мета дисципліни	Мета вивчення навчальної дисципліни: ознайомити спеціалістів з комплексом сучасних методів, спрямованих на оцінку функціонального стану організму, основними патофізіологічними станами у пацієнтів, із впливом систематичних занять фізичною терапією на організм хворої людини в процесі реабілітації з врахуванням психофізіологічних аспектів кінезіології та соціальної активності, її можливостей до компенсації чи адаптації.
Завдання дисципліни	1. Ознайомити спеціалістів з основними теоретичними положеннями фізіології рухової активності, особливостями реакції

	<p>основних фізіологічних систем організму на фізичне навантаження різної потужності й тривалості.</p> <p>2. Ознайомити з сучасними методами оцінки функціонального стану пацієнтів у реабілітації.</p> <p>3. Навчити оцінювати функціональний стан організму, його фізіологічні та психофізіологічні особливості, ефективність лікувально-реабілітаційного процесу або систематичних занять фізичної терапії вправами, давати практичні рекомендації з оптимізації відновного процесу.</p>
Пререквізити	Навчальна дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як: фізіологія людини (нормальна, вікова, патологічна), санологія (фізіологія) рухової активності, внутрішні хвороби, основи оздоровчої фізичної культури, масаж
Постреквізити	Навчальна дисципліна є базою для вивчення таких дисциплін, як: фізична реабілітаційна медицина в клініці внутрішніх хвороб, травматології та ортопедії, при травмах та пораненнях.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати автономно та у мультидисциплінарному контексті складні спеціалізовані задачі та проблеми, пов'язані з порушенням рухових та поєднаних з ними функцій, які забезпечують активність та участь особи; провадити практичну, адміністративну, наукову, інноваційну та освітню діяльність у фізичній терапії.</p> <p>Фахові (спеціальні) компетентності:</p> <p>СК 01. Здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ).</p> <p>СК 07. Здатність обстежувати осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією за допомогою стандартизованих та нестандартизованих інструментів оцінювання, визначати фізичний розвиток та фізичний стан.</p> <p>СК 09. Здатність проводити фізичну терапію осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп при складних прогресуючих та мультисистемних порушеннях.</p> <p>СК 15. Здатність обстежувати, складати, пояснювати та реалізовувати програму фізичної терапії у осіб з наслідками бойових травм опорно-рухового апарату та нервової системи.</p>
Результати навчання	<p>Відповідно до освітньої програми «Терапія та реабілітація» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):</p> <p>ПРН 05. Проводити опитування (суб'єктивне обстеження) пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі. стан осіб різного віку, нозологічних та професійних груп</p> <p>ПРН 06. Визначати рівень психомоторного та фізичного розвитку людини, її фізичний стан, виконувати об'єктивне обстеження пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій і мультисистемній патології,</p>

	використовуючи відповідний інструментарій. ПРН 07. Спілкуватися з пацієнтом/клієнтом для визначення його потреб та очікувань щодо його рухової активності та результатів фізичної терапії. ПРН 12. Здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програми фізичної терапії.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: кредити ЄКТС 3 (90 годин). Для очної (денної) форми навчання: аудиторних - 54 години, самостійна робота - 36 годин
Форма підсумкового контролю	Диференційований залік
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у I семестрі

Програма дисципліни

Назви тем

Код теми	Назва модулю, теми	Перелік основних питань теми
	2	3
Модуль 1. Фізіологічна діяльність систем організму під час фізичного навантаження		
1.1.	Вступ до дисципліни «Фізіологія рухової активності». Мета, завдання та принципи фізіології рухової активності. Методи дослідження рухової активності. Методологія дисципліни.	Історичні аспекти фізіології рухової системи. Особливості методів дослідження фізіології рухової активності. Характеристика функціональних станів, які виникають в результаті занять фізичними вправами. Основні задачі для побудови реабілітаційних програм.
1.2.	Адаптація до фізичних навантажень і	Питання адаптації нервово-м'язової

	резервні можливості організму	системи, серцево-судинної системи, респіраторної системи, гормональної регуляції. Фізіологічні механізми розвитку натренованості за даними різноманітних систем організму.
1.3	Вплив факторів оточуючого середовища на м'язову діяльність. Фізіологічні основи втоми та фізіологічна характеристика відновлювальних процесів	Оптимальність фізичних навантажень. Фізіологічні основи рухових навичок і рухових якостей. Фізіологічні механізми аеробної та анаеробної працездатності Терморегуляція і м'язова діяльність в умовах підвищеної і пониженої температури. Механізми, які регулюють температуру тіла. Фізіологічна реакція на рухову активність.
1.4	Фізіологічні основи оздоровчої фізичної культури	Функціональні зміни в організмі при фізичних навантаженнях. Фізична працездатність та методи її визначення. Вплив стресу на фізіологію та психофізіологію рухової системи.
Модуль 2. Рухова активність та врахування психофізіологічних аспектів кінезіології як засіб зміцнення здоров'я		
2.1.	Фізіологічна класифікація фізичних вправ	Фізіологічна класифікація та загальна характеристика фізичних вправ. Вплив інтенсивної рухової активності на психологічний стан людини. Задача вибору оптимального комплексу.
2.2.	Медико-психологічні та соціальні аспекти реабілітації.	Адаптація, стрес та здоров'я. Прийоми попередження та зняття небажаного психосоматичного стресу з

		використання різних прийомів і методів для індивідуального підбору (арт-терапія, вправи для фізичного тіла, зміна поведінкових установок). Методи відновлення та попередження порушень сну: фізичні, дихальні, психологічні вправи та аутотренінгові прийоми покращення якості сну
2.3	Фізіологічні та психофізіологічні особливості організму дітей дошкільного та шкільного віку; адаптація до фізичних навантажень	Фізіологічні і психофізіологічні особливості організму дітей дошкільного та шкільного віку. Психофізіологічні аспекти адаптації до фізичних навантажень.
2.4	Фізіологічні та психофізіологічні особливості організму людей зрілого та похилого віку; адаптація до фізичних навантажень	Фізіологічні особливості та людей зрілого та похилого віку. Психофізіологічні аспекти адаптації до фізичних навантажень з врахуванням усіх систем систем організму.

Самостійна робота здобувача освіти

Самостійна робота передбачає виконання індивідуальних проєктів з дотриманням норм академічної доброчесності:

1. Формування бібліографічного списку використаних джерел за ДСТУ за наданою темою (модуль 1);
2. Підготовка анотації дослідження з вказуванням всіх категорій та методів за запропонованою темою (модуль).

Код теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг годин
		Очна (денна) форма
Тема 1.1	Функціональні зміни в організмі при фізичних навантаженнях. Принципи фізіології рухової активності.	4

Тема 1.2.	Адаптація до фізичних навантажень і резервні можливості організму. Функціональні зміни в організмі при фізичних навантаженнях	4
Тема 1.3.	Вплив абіотичних та екстремальних факторів на функціональний стан та рухову активність людини	6
Тема 1.4.	Фізіологічні основи оздоровчої фізичної культури	4
Тема 2.1.	Фізіологічна класифікація фізичних вправ. Фізична працездатність та методи її визначення	4
Тема 2.2.	Медико-психологічні та соціальні аспекти реабілітації. Адаптація, стрес та здоров'я	6
Тема 2.3.	Фізіологічні та психофізіологічні особливості організму дітей дошкільного та шкільного віку та їх адаптація до фізичних навантажень	4
Тема 2.4.	Фізіологічні та психофізіологічні особливості організму людей зрілого та похилого віку та їх адаптація до фізичних навантажень	4

Перелік питань для підсумкового контролю

Модуль 1

1. Дати визначення поняття «рухова активність». Які існують види рухової активності?
2. На які аспекти здоров'я впливає рухова активність?
3. Які типи фізичних вправ використовують для розвитку фізичних якостей?
4. Для підтримки гарної фізичної форми слід виконувати фізичні вправи. Розвитку яких фізичних якостей сприяє виконання фізичних вправ?
5. Що таке фізіологія вправ? Що таке фізіологія спорту?
6. Перерахуйте та визначте компоненти м'язового волокна.
7. Перерахуйте компоненти рухової одиниці.

8. Розкажіть про теорію ковзання філаментів. Як скорочуються м'язові волокна?
9. Диференціюйте та наведіть приклади концентричного, статичного та динамічного скорочень.
10. Назвіть різні частини нейрона.
11. Поясніть передачу електричного імпульсу з пресинаптичного нейрона до постсинаптичного. Охарактеризуйте синапс та нервово-м'язову сполуку.
12. Які основні відділи нервової системи? Які основні функції?
13. Які центри мозку грають головну роль контролі руху? У чому полягає їхня роль?
14. У чому різниця між симпатичною та парасимпатичною системами? Яка їхня роль у виконанні м'язової діяльності?
15. Охарактеризуйте роль нервово-м'язового веретена у контролі м'язових процесів.
16. Що таке рухова одиниця і як рекрутуються рухові одиниці?
17. Які гормони відіграють важливу роль під час виконання фізичного навантаження?
18. Як впливає тренування аеробної та анаеробної спрямованості на м'язові волокна?
19. Що відбувається з температурою тіла при здійсненні м'язової діяльності та чому?
20. Чому вологість повітря відіграє велику роль під час виконання фізичного навантаження в умовах високої температури навколишнього середовища? Яку роль відіграють вітер та хмарність?
21. Що таке судоми при перенапрузі м'язів в умовах перегріву, теплового перенапруження та теплового удару?
22. Як тіло зводить до мінімуму втрати тепла в умовах низької температури навколишнього середовища?
23. Які фактори слід враховувати, щоб забезпечити максимальний захист у виконанні фізичної роботи в умовах низької температури?
24. Опишіть фізіологічні адаптаційні реакції акліматизації до умов зниженого атмосферного тиску.
25. Які зміни відбуваються у м'язах у періоди бездіяльності? Під час іммобілізації (накладення гіпсової пов'язки)?
26. Як змінюються швидкість, рухливість та гнучкість внаслідок фізичної бездіяльності?
27. Які зміни відбуваються у м'язовій системі з віком?
28. Як впливають на склад тіла процес старіння та фізичні навантаження?
29. Розкажіть про тренуваність людей похилого віку.

Модуль 2

1. Дати визначення поняття адаптації і стресу.
2. На які аспекти здоров'я впливає рухова активність?
3. Якою є класифікація фізичних вправ за ознакою переважного впливу на прояв і розвиток фізичних якостей?
4. Якою є класифікація фізичних вправ за їх значенням для розвитку тої чи іншої групи м'язів? вправи для м'язів рук і плечового пояса; вправи для м'язів тулуба і ший; вправи для м'язів ніг і тазу.
5. Які під час виконання вправи виділяють? На основі залежності між силою і швидкістю їх скорочення?

6. Які групи вправ виділяють в залежності від характеру основних джерел енергозабезпечення?
7. Що таке стрес і які бувають види стресу?
8. Як фізичні навантаження впливають на стрес?
9. Які опитувальник використовується для діагностики депресії?
10. Які відбуваються нейроендокринні зміни у надниркових залозах у відповідь на фізичні вправи на тлі хронічного стресу у людей похилого віку?
11. Які відбуваються нейроендокринні зміни у надниркових залозах у відповідь на фізичні вправи на тлі хронічного стресу в дитячому організмі?
12. Особливості застосування психічного напруження як важливого фактору впливу на ефективність рухової активності у літньому віці.
13. Яка роль та особливості психо-м&арос;язових тренувань у літньому віці?
14. Особливості застосування психічного напруження як важливого фактора впливу на ефективність рухової активності у дитячому організмі.
15. Яка роль та особливості психо-м&арос;язових тренувань у дитячому організмі?
16. Принципи створення оптимальної програми рухової активності у людей, які знаходяться в умовах війни.
17. Яким тестом визначається тривожність?
18. Який опитувач використовується для діагностики депресії?
19. Яка методика використовується для діагностики шкільної тривожності у учнів 6-9 років?
20. Яка шкала використовується для оцінки якості життя?
21. Яким опитувальником визначається рівень агресивності особистості, спрямованості агресії, рівня коректності при соціальних контактах?

Організація навчання

Навчальні технології та форми і засоби навчання	<p><i>На лекціях</i> чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються здобувачі до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо.</p> <p><i>На практичних заняттях</i> запроваджуються різні навчальні технології: розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.</p> <p><i>Самостійну роботу здобувача</i> викладач планує разом зі здобувачем, але виконує її здобувачем за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача; зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.</p>
Методи навчання	Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування; опорних сигналів; опорних конспектів);
- практичні методи (вправи; практичні завдання; спостереження).

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

Список рекомендованих джерел

Основна література

1. Альянс Європейських органів Фізичної та Реабілітаційної Медицини. Біла Книга з Фізичної та Реабілітаційної Медицини (ФРМ) в Європі. Український журнал фізичної та реабілітаційної медицини. 2018; 2(2) дод. С.5-206
2. Бакалюк Т. Г. Застосування міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я в реабілітаційній практиці / Т. Г. Бакалюк, Г. О. Стельмах, Н. Р. Макарчук // Здобутки клінічної та експериментальної медицини. – 2019. – № 3. – С. 166–169.
3. Владимиров О.А., Владимірова Н.І., Губенко В.П., Гурбич О.А., Зачатко Т.М., Козьявкін В.І., Копчак С.К., Самосюк І.З., Ткаліна А.В., Федоров С.М., Чудна Р.В., Андріяшек Ю.І., Фізіотерапія: підручник рекомендовано МОН України К.: Формат, 2013. – 432 с.
4. Ганонг Вільям Ф. Фізіологія людини: Підручник / Переклад з англ. Наук. ред. Перекладу М. Гжегоцький, В. Шевчук, О. Заячківська. — Львів : БаК, 2002. — 784 с.
5. Єжова О. О. Є 58 Спортивна фізіологія у схемах і таблицях: посібник для студентів інститутів фізичної культури / Єжова О. О. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2013. – 164 с.
6. Ісаков Р.І. Психосоматична патологія: монографія. К.: Медицина, 2023. 167 с.
7. Маруненко І.М., Неведомська Є.О., Бобрицька В.І. Анатомія і вікова фізіологія з основами шкільної гігієни: Курс лекцій для студ. небіол. спец. вищ. пед. навч. закл. – К.: Професіонал, 2006. – 480 с.
8. Маруненко І.М., Неведомська Є.О., Волковська Г.І. Анатомія, фізіологія, еволюція нервової системи: навчальний посібник / І.М. Маруненко, Є.О. Неведомська, Г.І. Волковська. – К.: «Центр учбової літератури», 2017. – 184 с.

9. Практичні навички фізичного терапевта: дидактичні матеріали / [Бакалюк Т., Барабаш С., Бондарчук В. та ін.]. – Київ, 2022. – 164 с.
10. Протокол з діагностики та терапії ПТСР Національного інституту клінічної майстерності Великобританії (NICE). March 2005 NICE clinical guideline 26 guidance.nice.org.uk/cg26. Львів, 2015. 64 с.
11. Серета І. В. Основи психосоматики : навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів з курсу за змішаною формою навчання – Миколаїв : Видавець Румянцева Г. В., 2022. – 156 с.
12. Сміт П., Дирегров Е., Юле У., Гупта Л., Перрен Ш., Г'єстад Р. Діти та війна: навчання технік зцілення. Карітас України, 2014. 98 с.
13. Філімонов Ф.І. Фізіологія людини. – К.: – Медицина, 2011. – 488 с.
14. Шестопалова Л. Ф. Психологія соматично хворих : навчально-методичний комплекс для студентів зі спеціальності «Психологія» / укл.– Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 32 с.
15. Kisner C, Colby LA, Borstad J. Therapeutic exercise: Foundations and techniques. 6th ed. Philadelphia: F.A. Davis; 2012. 1048 p
16. Physical rehabilitation by Susan B O'Sullivan, Thomas J Schmitz, George D Fulk. Philadelphia : F.A. Davis Co. 2019. 7th Edition. – 1504 p.

Додаткова література

1. Неведомська Є. О. Анатомія та фізіологія нервової системи: навч. посіб. для практичних робіт для студ. вищ. навч. закл. / Євгенія Олексіївна Неведомська. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2017. – 40 с.
2. Неведомська Є. О. Анатомія людини і спортивна морфологія: навч. посіб. для практичних робіт для студ. вищ. навч. закл. / Євгенія Олексіївна Неведомська. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2017. – 77 с.
3. Неведомська Є. О. Фізіологія людини та рухової активності: навч. посіб. для практичних робіт для студ. вищ. навч. закл. / Євгенія Олексіївна Неведомська. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2017. – 50 с.
4. Неведомська Є. О. Анатомія і фізіологія людини: навч.-метод. посіб. для практичних і састійних робіт студ. вищ. навч. закл. / Євгенія Олексіївна Неведомська. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2016. – 54 с.
5. Неведомська Є. О., Маруненко І. М. Фізіологія людини: навч.-метод. посіб. з питань проведення практичних і самостійних робіт [для студ. небіол. спец. вищ. навч. закл.] / Є. О. Неведомська, І. М. Маруненко. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2014. – 40 с.
6. Яремко Є.О. Фізіологія спорту та фізичних вправ. – Львів, ЛП, 2010. – 180

Загальна схема оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів в НУОЗ України імені П. Л. Шупика проводиться з використанням рейтингової системи (далі – ЄКТС), в основу якої покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

Методи оцінювання на поточному/періодичному контролі: усне опитування, модульні контрольні письмові роботи, оцінювання виконання

індивідуальних завдань, оцінювання розв'язання розрахункових задач, захист результатів практичних, лабораторних робіт, оцінювання доповідей, оцінювання активності на занятті, тестування (бланкове або комп'ютерне), оцінювання есе, оцінювання виконання практичних навичок, захист історії хвороби.

Методи оцінювання на підсумковому контролі: диференційований залік.

Приклад шкали оцінювання

Поточний контроль															Підсум-ковий контро-ль	Сум а
120															80	200
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3						
T1	T2	T3	T4	МКР №1	T6	T7	T8	T9	МКР №2	T11	T12	T13	T14	МКР №3		
12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	-	-	-	-	-		

Розмір шкали ЄКТС із навчальної дисципліни для спеціальностей галузі знань 22 Охорона здоров'я дорівнює 200 балам (на підставі листа МОЗ № 0804-47/10395 від 15.04.2014), а мінімальна позитивна оцінка починається зі 111 балів; для спеціальностей інших галузей знань – дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 61 балу.

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами успішності здобувача та ЄКТС оцінками

Оцінка ЄКТС	Оцінка у національній шкалі	Сума балів	
	Диф.залік	ЄКТС	Галузь знань 22 Охорона здоров'я
		100 балів	200 балів
А (відмінно)	відмінно	90 - 100	170 – 200
В (дуже добре)	добре	82 - 89	155 – 169

C (добре)		75 - 81	140 – 154
D (задовільно)	задовільно	68 - 74	125 – 139
E (достатньо)		61 - 67	111 – 124
FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	незадовільно	35 - 60	60 – 110
F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням		0 - 34	0 – 59

Політика опанування дисципліни

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- 1) виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
  - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
  - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом вправи та тестові завдання;
  - здійснювати самостійну підготовку до занять згідно до затвердженого плану;
  - відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
  - складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;
- 2) дотримуватись академічної доброчесності:
  - самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
  - посилатись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
  - дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
  - надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

  - повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
  - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
  - відрахування із Університету.